

ledes generelt et sådant grundlag for at overskue konsekvenserne af en aftale om, at den konkret foreliggende tvist skal afgøres ved voldgift, at der ikke er behov for en særlig ugyldighedsregel, der specifikt er møntet på aftaler om voldgift.

Der foreslås endvidere ingen ændringer i, at en gyldig voldgiftsaftale i forbrugerforhold – dvs. fremover kun voldgiftsaftaler, der er indgået *efter* tvistens opståen – ikke afskærer forbrugeren fra at klage til Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat klage- eller ankenævn, jf. forbrugerklagelovens § 2, stk. 2. Indledes der voldgiftssag, skal voldgiftssagen efter forbrugeren anmodning udsættes, indtil Forbrugerklagenævnet eller det godkendte private klage- eller ankenævn har behandlet klagen, jf. forbrugerklagelovens § 3, stk. 3.

Justitsministeriet finder endvidere, at der også for voldgift, der finder sted i udlandet, eller hvor det endnu ikke er fastlagt, hvor voldgiften skal finde sted, i voldgiftsloven bør fastsættes et udtrykkeligt forbud mod forudgående voldgiftsaftaler i forbrugerforhold.

Justitsministeriet kan af de grunde, som er anført af Retsplejerådet, tilslutte sig rådets forslag om, at en indsigelse om, at der er tale om en forudgående voldgiftsaftale i forbrugerforhold, kun skal kunne fortæbes, hvis forbrugeren deltager i voldgiftssagen efter udtrykkeligt at være gjort bekendt med, at voldgiftsaftalen ikke er bindende. Forbrugeren deltagelse i voldgiftssagen med viden om, at voldgiftsaftalen ikke er bindende, må efter almindelige aftaleretlige principper anses som en efterfølgende godkendelse (ratihabering) af voldgiftsaftalen, som herved opnår gyldighed.

Justitsministeriet er endelig enig med arbejdsgruppen i, at det ikke er nødvendigt at stille formkrav til voldgiftsaftaler.

Der henvises til lovforslagets §§ 6 og 7 og § 16, stk. 4, 2. pkt., og bemærkningerne hertil.

5.6. Etablering af voldgiftsretten

5.6.1. I Advokatrådets redegørelse foreslås regler om etablering af voldgiftsretten, hvor hovedprincippet er, at parterne bestemmer, hvordan voldgiftsdommerne udpeges. Har parterne ikke bestemt antallet af voldgiftsdommere, består voldgiftsretten af tre voldgiftsdommere, og hver part udpeger en voldgiftsdommer inden 30 dage efter, at voldgiftssagen er indledt, hvorefter de to partsudpegede voldgiftsdommere udpeger en formand for voldgiftsretten inden 30 dage efter, at de blev udpeget.

Såfremt voldgiftsrettens medlemmer ikke udpeges i overensstemmelse hermed, kan hver af parterne an-

mode domstolene om at udpege den eller de voldgiftsdommere, som mangler at blive udpeget.

5.6.2. Retsplejerådet bemærker, at den foreslåede regel om, at parterne bestemmer, hvordan voldgiftsdommerne udpeges, alene angår parternes indbyrdes forhold. Reglen er således ikke udtryk for, at parterne ved aftale kan ændre på eventuelle begrænsninger i, hvordan en bestemt person kan lade sig udpege som voldgiftsdommer. Som eksempel kan nævnes, at en dommer ikke bør fungere som partsudpeget voldgiftsdommer (dvs. udpeget af én part), jf. pkt. 6.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 32 af 26. marts 1998 (dommeres bierhverv mv.), Folketingstidende 1997-98, 2. saml., tillæg A side 854f, og lov nr. 402 af 26. juni 1998. Advokatrådets arbejdsgruppe har over for Retsplejerådet erklæret sig enig i denne forståelse af reglen.

Der henvises til pkt. 3.8 i Retsplejerådets udtalelse.

5.6.3. Justitsministeriet kan tilslutte sig principperne i arbejdsgruppens forslag om etablering af voldgiftsretten, der er i overensstemmelse med UNCITRAL's modellov, jf. pkt. 3.1.3.4 ovenfor. Justitsministeriet er således enig i, at hovedreglen bør være, at parterne bestemmer, hvordan voldgiftsretten sammensættes, og hvordan voldgiftsdommeren eller voldgiftsdommerne udpeges.

Som anført af Retsplejerådet angår voldgiftslovens regel herom alene parternes indbyrdes forhold og er således ikke udtryk for, at parterne ved aftale kan ændre på eventuelle begrænsninger i, hvordan en bestemt person kan lade sig udpege som voldgiftsdommer. Lovforslaget indebærer derfor f.eks. ingen ændringer i, at en dommer ikke bør fungere som voldgiftsdommer, der udpeges af én part.

Justitsministeriet er endvidere enig i, at hvis parterne ikke har aftalt noget om voldgiftsrettens sammensætning, hverken ved en individuel aftale, ved vedtagelse af voldgiftsregler i et standardregelsæt eller ved vedtagelse af institutionel voldgift, skal voldgiftsretten bestå af tre voldgiftsdommere, hvoraf parterne hver udpeger én, som herefter i fællesskab udpeger en formand for voldgiftsretten.

Justitsministeriet kan endelig tilslutte sig, at hvis voldgiftsretten ikke etableres i overensstemmelse med parternes aftale eller i mangel heraf voldgiftslovens regler, kan hver af parterne anmode domstolene om at udpege den eller de voldgiftsdommere, som mangler at blive udpeget. Det foreslås, at adgangen til at søge domstolens bistand til etablering af voldgiftsretten skal gælde, når voldgiften har sæde i Danmark, samt